

DISTRIBUTION AF VARER

INDHOLD

Indledning	1
Transport- og adgangsveje	2
Parkering	2
Vejen ind	2
Tekniske hjælpemidler	6
Løft	7
Instruktion og oplæring	7
Tjekliste for leveringsforhold	8
Adresser	

DISTRIBUTION

Indledning

Chauffører besøger mange kunder hver dag for at afhente og levere forskellige slags varer.

Og uanset om chaufføren skal levere melsække til et bageri i kælder, hente en palle med elektronik på et lager eller levere mælk i kasser til et supermarked, har transport- og adgangsvejene stor betydning for chaufførernes arbejdsmiljø.

Ifølge arbejdsmiljøloven skal arbejdsgiver og kunde samarbejde om at sikre gode transport- og adgangsveje for chaufføren, når han skal hente eller levere varer. Det er ejeren af bygningen, der i samarbejde med brugerne – butik, restaurant, bageri, lager m.v. - skal sørge for at forholdene er i orden. Og det er arbejdsgiveren, der er ansvarlig for at planlægge chaufførens arbejde, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Denne branchevejledning er skrevet for at give inspiration og idéer til, hvordan arbejdsgiver og kunde i samarbejde kan skabe bedre forhold for aflæsning og afhentning af varer for chaufførerne. Branchevejledningen indeholder konkrete forslag til indretning, og forslagene er så vidt muligt lavet ud fra tanken om, at gods skal køres – ikke bæres.

Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet har haft branchevejledningen til gennemsyn og finder, at indholdet i den er i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdstilsynet har alene vurderet branchevejledningen, som den foreligger og har ikke taget stilling til, om den dækker samtlige relevante emner inden for det pågældende område.

Hjælp os med at gøre materialerne bedre!

BAR transport og engros anvender brugernes bedømmelse af materialerne til at blive bedre. Materialerne evalueres i en vis periode efter deres offentliggørelse. Alle kan bidrage til evalueringen på hjemmesiden:

www.bartransport.dk

Transport- og adgangsveje

Parkering

Chaufføren bør kunne parkere last- eller varebilen tæt ved indgangen til stedet, hvor han eller hun skal aflevere eller hente varerne. Det kan være ved en rampe eller umiddelbart foran porten eller døren til varemodtagelsen eller forsendelsen.

Man bør være ekstra opmærksom, hvis varerne skal transporteres over en cykelsti, et fortov eller en trafikeret vej. Der er risiko for uheld både for chaufføren og for de forbigående, og derfor skal parkering, aflæsning og fyldning af bil tilrettelægges, så færdselsloven bliver overholdt og så man forebygger ulykker.

Vær opmærksom på, at færdselsloven også gælder på virksomheders udendørsområder og på de steder, hvor der er adgang for andre end virksomhedens ansatte. Chaufføren skal derfor være opmærksom på eventuelle skilte og striber, der skal sikre, at gående og kørende færdsel kan ske med mindst mulig risiko.

Vejen ind

Pladsforhold

Når chaufføren leverer eller henter varer, skal der være god plads i både bredde og højde til personen, palleløfter eller et andet teknisk hjælpemiddel og de varer, der transporteres. Der skal være plads til, at chaufføren kan gå oprejst og køre og manøvrere hjælpemiddel og gods på sikker vis. Dette gælder også ved døre og porte.

Man skal så vidt muligt have transportveje uden sving og drejninger, så chaufføren kan køre uden unødige start og stop. Der er behov for særligt gode pladsforhold, når der er sving på transportvejen og foran døråbninger og elevatorer.

Fri bredde

Når chaufføren bruger et teknisk hjælpemiddel som stabler, palleløfter, bur, sækkevogn eller lignende, bør der som tommelfingerregel være 30 – 50 centimeter fri plads på hver side af det, der transporteres.

DISTRIBUTION

Når chaufføren skal passere gennem en dør eller en port, bør der være omkring 20 centimeter fri luft på hver side. Hvis der nogle steder er mindre plads, skal der køres langsomt med varerne for at undgå klemte fingre og andre uheld.

Frihøjde

I gange og døråbninger, hvor der transporteres varer, skal der minimum være en frihøjde på 2,1 meter fra gulv til loft.

Frihøjden må godt være lavere over kortere afstande, hvis der er rør, ledninger og andre faste installationer i rummet, som ikke kan flyttes. Chaufføren skal dog fortsat kunne gå oprejst.

Hvis installationer sidder lavere end 1,9 meter, skal de være tydeligt markeret og polstret, så det ikke gør ondt, hvis man er uheldig at ramme dem.

Underlag

Underlaget på transportvejen skal sikre et godt fodfæste og skal minimere køremodstanden, når man skubber og trækker.

Generelt skal underlaget være fast, stabilt, jævnt og vandret. Udendørs skal belægningen være asfalt, beton, fliser eller lignende. Vejen skal være fri for generende genstande og rod, og den må ikke være glat. Den skal være rengjort for sne, våde blade, sten, grus og andet og være vedligeholdt, så den er fri for huller og revner.

Indendørs er kravene til underlaget de samme. Det vil sige, at gulvet skal være plant, kørefast og skridsikert, og det skal være rent, vedligeholdt og ryddet.

Niveauspring og hældninger

Transportvejene bør så vidt muligt være uden niveauspring og hældninger.

Ved mindre niveauspring som dørtrin, trappetrin, kantsten eller andre mindre kanter kan det være en mulighed for at bruge køreplader eller små ramper. Disse skal ligge fast og stabilt og have skridsikker overflade.

Køreplader, ramper og hældninger i transportvejen skal være fladest muligt. Dette gælder såvel til kørsel med selvkørende pallevogne som til kørsel med vogne, der skubbes eller trækkes manuelt.

Ved manuel træk og skub af pallevogne eller lignende må hældningen af ramper og andre skrå underlag

ikke overstige 1:50, hvilket vil sige, at stigningen maksimalt må være 2 centimeter per løbende meter. Hvis rampen er kortere end afstanden mellem f.eks. paralleløfterens forhjul og baghjul, må stigningen dog være 5 centimeter per løbende meter, hvilket svarer til forholdet 1:20.

Elevator og lift

Hvis chaufføren skal levere eller afhente varer på et andet niveau end der, hvor han har parkeret lastbilen, f.eks. i kælderens eller på loftet, er den optimale løsning at bruge en elevator eller en lift.

Der er gode muligheder for at etablere lifte og elevatorer udvendigt eller indvendigt i bygninger - også i eksisterende byggeri.

Se katalog om tekniske hjælpemidler på www.bartransportogengros.dk

Trapper

Hvis der er trapper i transportvejen, må de ikke være for stejle - de skal have en hældning, der gør dem lette og sikre at gå på. Trinene skal være vandrette og skridsikre, de må ikke være højere end 18 centimeter og trinenes dybde ikke mindre end 25 centimeter.

Hvis chaufføren bruger teknisk hjælpemiddel på trappen, er kravene til fri bredde og højde de samme som

DISTRIBUTION

øvrige steder på transportvejen. (Se afsnittene Fri bredde og Frihøjde.) Bredden skal især være rigelig i sving og på reposer, så man kan komme rundt med et teknisk hjælpemiddel – eksempelvis en trappekravler.

Hvis chaufføren skal bære varer op og ned, bør trappepans frie bredde være minimum 1 meter.

Belysning

Chaufføren skal kunne se, hvor han bevæger sig, og derfor skal der være tilstrækkeligt lys på hele transportvejen både udendørs og indendørs. Lamperne skal være udformet og placeret, så lyset ikke blænder eller giver generende reflekser.

Sørg for, at eventuelle niveauforskelle er godt belyst, så chaufføren tydeligt kan se dem.

Dansk Standard DS 700 giver retningslinjer for, hvor meget lys der mindst skal være:

- Trapper og gange 50 lux
- Læsseramper 50 lux
- Lagerlokaler mv. 200 lux.

For at sikre det korrekte lys bør lysarmaturer rengøres jævnligt med fastlagte mellemrum, da beskidte armaturer giver mindre lys.

Tekniske hjælpemidler

Chauffører skal transportere mange kilo varer hver dag, når de leverer varer hos kunderne og henter varer på lagre.

For at undgå at chauffører får dårlig ryg, skuldre mv. er det væsentligt, at de bruger tekniske hjælpemidler til at flytte varer mellem bil og stedet, hvor de skal afsættes eller hentes.

Det er vigtigt, at hjælpemidlet er velegnet til godset og til adgangs- og transportvejene til og fra kunden eller lageret. Hjælpemidlet skal være velfungerende og passe til chaufføren, så han kan udføre sit arbejde i gode arbejdsstillinger.

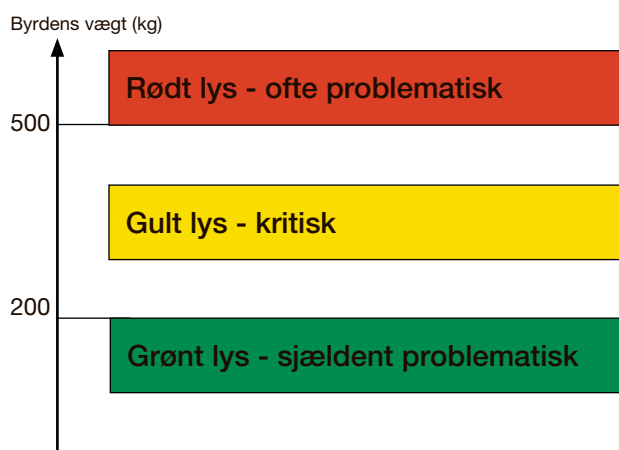
Der kan være brug for at medbringe forskellige hjælpemidler i bilen f.eks. både pallevogn, sækkevogn og transporthunde, fordi chaufføren vil møde forskellige adgangs- og transportveje på sin rute og kan have forskellige slags varer med sig.

Der findes et stort udvalg af transportudstyr på markedet både selvkørende og udstyr, der skubbes/trækkes manuelt. Selvkørende udstyr belaster chaufføren mindre, og er derfor at foretrække. F.eks. er det en god idé at bruge selvkørende pallevogne og at bruge trappekravlere, når chaufføren skal transportere varer på trapper.

Vær opmærksom på, at det kan være nødvendigt at bruge selvkørende udstyr for at overholde Arbejdstil-

synets regler om manuel transport. Manuelt træk og skub af vogne med en totalvægt (vogn plus last - inklusiv eventuel palle) på 500 kg eller mere er næsten altid problematisk, og her bør der bruges selvkørende hjælpemiddel. Er totalvægten mellem 200-500 kg kan det være kritisk, mens totalvægte under 200 kg sjældent vil volde problemer. Vægtgrænserne afhænger bl.a. af, om underlaget er jævnt, vandret og kørefast, se Arbejdstilsynets vejledning D.3.1 om løft, træk og skub.

Tommelfingerregel, når du skal vurdere et træk eller skub

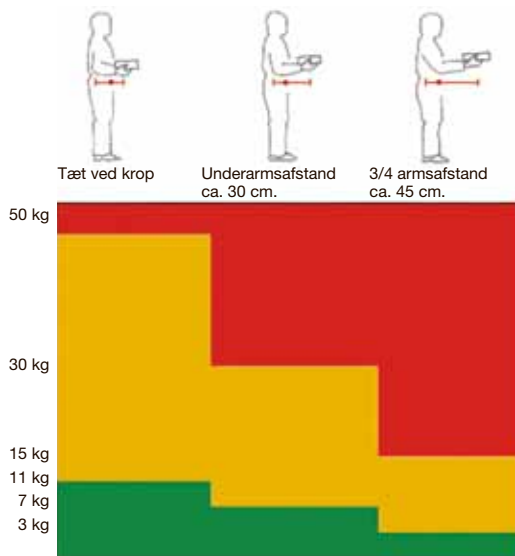
Se katalog om tekniske hjælpemidler på www.bartransportogengros.dk

DISTRIBUTION

Løft

Hvis chaufføren skal løfte og bære varer, skal det sikres, at han kan gøre det forsvarligt og efter Arbejdstilsynets retningslinjer for manuel håndtering (løft, træk og skub). Retningslinjerne er beskrevet i Arbejdstilsynets vejledning D.3.1, der vejleder om, hvordan man kan vurdere løft og bæring og hvordan, man kan undgå, at den manuelle håndtering bliver skadelig.

Instruktion og oplæring

Det er arbejdsgiverens pligt og ansvar at sørge for, at hver enkelt ansat får instruktion og oplæring i at udføre arbejdet på en farefri måde.

Chaufføren skal instrueres i god arbejdsteknik, og her kan man finde inspiration i instruktionsmaterialet "Bevar ryggen", som kan ses på www.bevarryggen.dk.

Chaufføren skal være oplært i betjening af de tekniske hjælpemidler, som han bruger, og i retningslinjerne for eftersyn og vedligeholdelse af udstyret.

Chaufføren skal være udstyret med personlige værnemidler som f.eks. sikkerhedssko og advarselsklæder (sikkerhedsveste eller sikkerhedsbeklædning), og han skal være instrueret i, hvornår og hvordan han skal bruge dem.

Tjekliste for leveringsforhold

Kunde: _____ Dato: _____

Skemaet er udfyldt af: _____

	✓	÷	Ikke relevant	Kommentarer og forslag til forbedringer
Parkering				
Parkering tæt ved lageret				
Parkering tilladt				
Sikker adgang i forhold til øvrig trafik				
Vejen ind				
Fast/plant underlag – egnet til kørsel med de tekniske hjælpemidler som bruges – fx stabler, palleløfter, bur, sækkevogn mv.				
Adgangsforhold uden niveauspring – trin, kantsten eller hædninger				
Adgangsforhold med køreplade/rampe, der giver mulighed for at bruge egnet teknisk hjælpemiddel				
Elevator eller trappelift til stedet, hvor varerne skal afleveres eller hentes				
Trapper, der er lette og sikre at gå på				
Gode pladsforhold på transportvejen – tilstrækkelig højde og tilstrækkelig bredde – til chauffør, vogn og gods				
Rengjort og ryddelig transportvej				
God belysning				
Hvis varer flyttes manuelt - træk, skub og løft				
Kan træk og skub foregå i gode arbejdsstillinger og bevægelser				
Kan Arbejdstilsynets regler for træk og skub overholdes				
Kan varerne håndteres i god højde, tæt ved kroppen og i gode arbejdsstillinger				
Bæres varerne mindre end 2 meter				
Kan Arbejdstilsynets regler for løft overholdes				
Tekniske hjælpemidler				
Passer bil og tekniske hjælpemidler til leveringsstedet/afhentningsstedet				

DISTRIBUTION

Branchevejledningen kan bestilles af organisationernes medlemmer gennem egen organisation eller downloades fra www.bartransportogengros.dk

Fællessekretariatet

Hannemanns Allé 25
2300 København S
Tlf.: 33 77 33 77

Arbejdsgiversekretariatet

Hannemanns Allé 25
2300 København S
Tlf.: 33 77 33 77

Arbejdsledersekretariatet

Vermlandsgade 65
2300 København S
Tlf.: 32 83 32 83

Arbejdstagersekretariatet

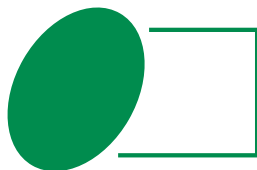
Kampmannsgade 4
1790 København V
Tlf.: 70 300 300

Arbejdstilsynet

Postboks 1228
0900 København C
Tlf.: 70 12 12 88
www.at.dk

Branchevejledningen kan købes gennem**Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø**

Lersø Parkallé 105
2100 København Ø
Tlf.: 39 16 52 30
www.arbejdsmiljobutikken.dk

Branchearbejdsmiljørådet for transport og engros

www.bartransport.dk

